

**ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА
ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА ШУМЕН**

НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ

ВЪЗЛОЖИТЕЛ:

ОБЩИНА ШУМЕН

Увод

Разработването на настоящата Екологична оценка се извършва на основание чл.81, ал.1, т.1 от Закона за опазване на околната среда /ЗООС/ и писмо на РИОСВ-Шумен, изх. № 527/08.02.2016г., съгласно което ОУП на община Шумен подлежи на задължителна екологичната оценка /ЕО/ по реда на Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми.

Общият устройствен план на община Шумен, предмет на екологична оценка, наричан по-нататък за краткост ОУПО, се изготвя на основание на чл.105 на ЗУТ и §123, ал.1 от преходните разпоредби към ЗИД на Закона за устройство на територията от 2012 г. и по възлагане от Община Шумен.

Перспективният срок на действие на ОУПО е до 2035 г. без обособени етапи на реализация.

Изработването на ОУПО се финансира от бюджета на община Шумен с финансовата подкрепа на МРРБ.

ОУПО на община Шумен е разработен от Консорциум „ОУПО Шумен“ ДЗЗД, от екип с ръководител арх. Димитър Костов. Планът се разработва двуфазно – предварителен и окончателен проект. Целите и задачите на ОУПО са определени с Планово задание за неговото разработване, одобрено от Общинския съвет и процедирано от РИОСВ-Шумен.

ОУПО обхваща цялата територия на общината, без тази на гр. Шумен и неговото землище, за които през 2011г. е одобрен Общ устройствен план. В проекта на ОУПО са отразени и съобразени предвижданията на този ОУП.

Съгласно чл.127, ал.1 на ЗУТ, планът подлежи на обществено обсъждане преди приемането му от общинския експертен съвет по устройство на територията, респ. преди одобряването му от Общинския съвет на община Шумен.

Органът, отговорен за прилагането на ОУПО е ръководството на Община Шумен – Общински съвет и Кмет.

Компетентен орган по процедурата по ЕО е Директорът на РИОСВ-Шумен на основание чл. 4, т. 2 от Наредбата за ЕО.

Съгласно чл.103, ал.2 от Закона за устройство на територията (ЗУТ), **“Общите устройствени планове определят преобладаващото предназначение и начин на устройство на отделните структурни части на териториите, обхванати от плана”.** Съгласно чл.106 от ЗУТ с **Общия устройствен план на община** се определят:

1. **Общата структура на територията,** преобладаващото предназначение на съставните и структурните части - местоположението и границите на териториите за населени места и селищни образувания; земеделските територии; горските територии; териториите за природозащита; териториите за културно-историческа защита; нарушените територии за възстановяване и териториите със специално, с друго или със смесено предназначение.

2. **Общият режим на устройство** на всяка от териториите по т. 1 със съответните правила и нормативи.

3. **Разположението на мрежите и съоръженията** на техническата инфраструктура на територията на общината и връзките им с териториите на съседните общини и с инфраструктурни мрежи, съоръжения и обекти от национално значение.

4. **Териториите с публична държавна и с публична общинска собственост** и режимът на тяхното устройство.

5. Териториите с **вероятно разпространение на предвидими природни бедствия** и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита.

6. Териториите за **активно прилагане на ландшафтно-устройствени мероприятия** и естетическо оформяне.

Съгласно изискванията на ЗООС, **задачите на Екологичната оценка (ЕО)** са:

- да опише и определи екологичното състояние на територията, предмет на ОУПО;
- да формулира съществуващите екологични проблеми, районите с особено екологично значение, рисковите зони, потенциалните въздействия в зоната на влияние;
- да определи бъдещото състояние на околната среда без прилагането на плана;
- да определи обвързаността на целите на плана с националната стратегия за околна среда;
- да анализира и оцени предложените алтернативи за развитието на територията в перспектива;
- да анализира силните и слаби страни на определени функции и тенденции на развитие;
- да формулира и предложи мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последици от реализацията на плана.

Съгласно изискванията на чл.86, ал.2 от ЗООС екологичната оценка включва информация, съответстваща на степента на подробност на плана.

Колективът, разработил докладът за екологична оценка е съставен от експерти и консултанти с ръководител д-р г. н. Екатерина Гюлеметова, тел. за връзка 02/9867167.

За постигане на целите на екологичната оценка, посочени по-горе, авторският колектив на ЕО анализира и оценява ОУП на община Шумен на база методически подход, според който:

- **по характер** ОУП представлява дългосрочен проектен устройствен документ;
- **по статус** – документ, регламентиращ устройствените действия в административните граници на общината;
- **по значение** – програмен документ, определящ стратегиите за развитие на планираната територия в перспектива;
- **по период на прилагане** – далеко перспективен.

Главната цел на общия устройствен план на общината, наричан по-нататък за краткост ОУПО, съгласно Плановото задание и обяснителната записка, “осигуряване на защита и баланс на интересите на всички участници в устройствения процес, както на юридически лица – държавата, общината, фирми, организации, така и на всеки отделен гражданин”. Като паралелно задължително изискване е изведено „създаването на оптимална пространствена и функционална структура за развитие, изграждане и комплексно устройство на града и съставните селища в хармонично единство на урбанизираните структури със съществуващите природни и антропогенни елементи и специфични социално-икономически условия при отчитане и на регионалните компоненти“.

Основните задачи на ОУПО са посочени в Плановото задание. В него са упоменати нормативно определените присъщи и основни задачи. Формулирани са и допълнителни

задачи, както и изисквания към проектните предвиждания за развитието и устройството на функционално-пространствените системи със съответни пояснения. В обобщение следва да се изведат следните задачи и изисквания към плана:

- да осигури възможно най-добър баланс между частните и обществените интереси. Планът трябва да защитава и гарантира частната собственост, но в същото време следва да дава възможност за реализация на доказани обществени интереси. Важен елемент от тази задача е и балансът между отделните и различни частни интереси;
- да равнопостави различните видове собственост. В определяне на функционалните зони и предвижданията за функционално използване на терените, планът трябва да равнопостави всички видове собственост. Когато определени мероприятия от обществен интерес имат търговска привлекателност, то за реализацията на тези мероприятия следва да се дава възможност на всички собственици и инвеститори, включително и частни;
- да определи точно режимите на прилежащите към регулационната граница на града извънселищни територии при съобразяване с плана за земеразделянето;
- да осигури възможности за по-оперативно действие на общинската администрация. Общият устройствен план трябва да бъде оперативен инструмент в ръцете на общинската администрация за ефективно управление на селищната територия. За тази цел той следва да е едновременно достатъчно ясен и точен и да е с възможности за бързо привеждане в съответствие с новите условия и изискванията на конюнктурата. Тази задача е изключително важна, тъй като в настоящия момент процесите в икономиката и пространственото изграждане на средата са с висока степен на непредвидимост (дори и в по-близко бъдеще). Много бързо изменящите се условия могат да направят и най-добрият план неприложим, ако той не съдържа в себе си възможности за развитие и промяна;
- да бъде изработен в обем и съдържание, съгласно нормативните изисквания.

Състояние на общинската територия

Територията на община Шумен, предмет на планиране, притежава следните основни характеристики:

- **местоположение** – Централна част на Североизточна България, Североизточен район на планиране, област Шумен, Източна Дунавска равнина, Провадийско-Долно-камчийско понижение;
- **гранични общини** – от север – община Хитрино; от североизток – община Каспичан и община Нови Пазар, от югоизток – община Провадия, от юг – община Смядово и община Велики Преслав и от запад – община Търговище;
- **площ** – 653 кв. км.;
- **релеф** – предимно равнинно-хълмист и платовиден, слабо пресечен; незначителна денivelация; източната част на общината е заета от Провадийското плато, а западната – от Шуменско плато; средишно разположение заема Шуменското поле, широко отворено на североизток и юг; най-ниска кота – 60.1 м., средна надморска височина – 400 м., най-високата точка е вр. Търнов дял, Шуменско плато – 501.9 м.н.в.;
- **население** – 93 649 д. през 2011г., 89 092 д. през 2016г.; около 80% от населението е концентрирано в общинския център-гр. Шумен;
- **демографско развитие** – нарушена възрастова структура, влошена образователна структура, отрицателен естествен прираст и тенденция към намаляване на населението; налице е тенденция на обезлюдяване на населените места;
- **селищна мрежа** – представена е 27 населени места, в т.ч. 1 град – Шумен и 26 села; селищната мрежа се характеризира със сравнително равномерно пространствено разпределение;
- **климат** – общината спада към северния климатичен район на Дунавската хълмиста равнина, климатът е умереноконтинентален със студена зима и горещо лято, късни пролетни

и ранни есенни мразове; сравнително добър ветроенергиен потенциал; преобладаващи са ветровете от североизток, запад и северозапад; общината разполага със значителен соларен потенциал;

- **повърхностни води** – хидроложкия потенциал е значителен; основна отводнителна артерия е р. Голяма Камчия с два големи притока – Поройна и Стара река; западната част на общината се отводнява от р. Пакуша;

- **язовири и езера** – изградени са 12 микроязовира, предназначени за хидромелиорация и риболов; годни за ползване са 9 от тях, 2 са в задоволително състояние и 1 – неизползваем; няма естествени езера;

- **напителна система** – почти изцяло амортизирана;

- **почви** – разнообразни, обусловено от морфографските, климатични и други почво-образуващи условия; представени са от карбонатен и типичен чернозем, развит върху лъос, ливадни и алувиални почви и сиви горски почви;

- **полезни изкопаеми** – представени от основно нерудни видове – каолинови глинни, варовици, мергели, и незначително количество гипс, както и пясък и чакъл;

- **флора, фауна** – богатото флористично и фаунистично разнообразие, обусловено от физико - географското положение и умерено - континенталния климат; ясно се откроява богатството на крайречни растителни видове и орнитофауната; биологичните ресурси на общината имат важно стопанско значение за развитието на лов и риболов, билкарство, горско стопанство, туризъм;

- **гори** – заемат около 16% от територията на общината; стопанисват се ДЛ „Шумен“; около 70% от горите принадлежат към групата „дървопроизводителни и средообразуващи“, около 30% са защитни и рекреационни гори и земи;

- **икономически профил** – преработвателната индустрия е водещ структуроопределящ сектор за икономическото развитие на общината; основен определящ отрасъл е леката промишленост, представена от текстилна, шивашка, хранително-вкусова промишленост, както и производство на изделия от алуминий, на лекарствени средства, битови електроуреди, бира и др.; производствените обекти са разположени предимно в специализирани производствени зони – Източна, Западна и Индустриален парк Шумен; на територията на общината се намират единствените в България научни институти, занимаващи се с проблемите на свиневъдството, коневъдството, биволовството и захарното цвекло;

- **топоснабдяване** – в гр. Шумен е изградена мрежа за централно топоснабдяване; топло-снабдителната инфраструктура и морално и физически износена;

- **транспортно-комуникационна мрежа** – пътната мрежа е представена от 11 пътя от републиканската пътна мрежа с обща дължина 138.6 км.; през територията на общината преминават части от 3 ж. п. линии, с обща дължина 53 км. – София-Варна, Русе-Каспичан и Шумен-Комунари; ж. п. линиите извършват комбинирани превози – пътнически и товарни; обслужват се от 2 ж. п. гари и 4 ж. п. спирки;

- **акустична и радиационна обстановка** – в нормите;

- **водоснабдяване** – основните източници за питейно-битово водоснабдяване на гр. Шумен и няколко села е яз. Тича; общата дължина на магистралните водопроводи от яз. Тича е 22 240 м., изградена е от стоманени тръби с изтекъл експлоатационен срок; няма ПСПВ; останалите населени места се водоснабдяват от местни водоизточници; в 5 от населените места питейната вода е с влошени качества; водопроводната мрежа е намалена надеждност, с чести аварии и много висока загуба на вода;

- **канализация** – изцяло е канализиран само гр. Шумен, останалите населени места в общината не са канализирани; масово се обслужват от септични кладенци и попивни ями; в гр. Шумен е изградена ПСОВ, разположена североизточно от града; приемник на отпадните води от ГПСОВ е р. Поройна;

- **газоснабдяване** – извършва се от преминаващия през общината северен клон на националната газопреносна мрежа; обхванати са промишлени потребители, общински училища и детски градини, много комунални обекти, кварталите „Гривица“ и „Тракия“;

- **защитени зони** – в границата на общината попадат шест броя защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000, а именно една 33 по директивата за опазване на дивите птици - BG0002038 „Провадийско-Роякско плато“ и 5 защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна - BG0000104 „Провадийско-Роякско плато“, BG0000382 „Шуменско плато“, BG0000501 „Голяма Камчия“, BG0000138 „Каменица“ и BG0000602 „Кабиюк“;

- **защитени територии** – в границите на община Шумен попадат части или изцяло 6 защитени територии – 1 природен парк, 1 резерват и 4 защитени местности;

- **туризъм** – богат потенциал за разнообразни форми на туризъм; ниска степен на изграденост на туристическата инфраструктура; символично значение за икономиката на общината;

- **КИН** – значително културно нематериално, материално, недвижимо и движимо културно наследство, предпоставка за развитие на различни форми на отход и туризъм; през територията на общината преминават Европейски Дунавски културен маршрут, Източния трансебалкански културен маршрут, културен коридор Виа Понтика и Европейските пътища на Еврейското наследство.

В процеса на разработване на екологичната оценка и съгласно процедирано Задание за обхват и съдържание на ЕО, на анализ, диагноза и прогноза са поставени всички компоненти и фактори на околната среда - атмосферен въздух, повърхностни води, геоложка основа и подпочвени води, земи и почви, зелени площи, спорт и отход, ландшафт, отпадъци и опасни вещества, шум и други вредни физични фактори, културно-историческо наследство, здравен риск.

Анализът на съществуващото състояние дава основание за синтезиране на резултатите и оценка на развитието и взаимовръзката на аспектите и факторите на околната среда без прилагането на плана, както следва:

Аспекти	Очаквано развитие на компонентите без прилагане на плана
Климат, КАВ	При липса на конкретна устройствена мотивация е възможно влошаване на общото ниво на замърсяване на въздуха с ФПЧ основно от транспортната дейност и от развитие на производствени функции на случаен принцип, вкл. нетипични за региона
Повърхностни води	Загубата на значителни количества вода за питейно-битови нужди ще продължи, поради наличната амортизирана водопроводна мрежа
	Ще се влоши качеството на водоснабдяване, поради лошо състояние на част от водопроводната мрежа или неизградени СОЗ
	Липсата на канализационна мрежа ще продължи да причинява замърсяване на подпочвените води
	Точковите и дифузни източници на замърсяване ще се запазят или увеличат, което ще доведе до влошаване на качествата на повърхностните и подземните води;
Земни недра. Подземни води	Наводненията ще продължат да нанасят материални щети на населените места, индустриалните зони, обектите на отхода и др.;
	Инфилтриране на замърсени отпадъчни води от съществуващи изгребни и попивни ями, нерегламентирани сметища и замърсяване с битови и други отпадъци ще продължи
Почви	Загубата на значителни количества вода за питейно-битови нужди ще продължи, поради наличната амортизирана в значителна степен водопроводна мрежа
	Замърсяване с различни видове отпадъци, химични вещества, странични продукти от животински ферми, ерозионни процеси и др. ще продължим

Ландшафт	Възможно намаляване относителния дял на ландшафтите с висока естествена устойчивост
Отпадъци, опасни в-ва	Без промяна по отношение управлението на отпадъците
Шум	Транспортната инфраструктура и свързаните с нея въздействия, при липсата на конкретни устройствени решения, ще продължи да въздейства неблагоприятно върху качеството на атмосферния въздух и акустиката на средата
Други вредни физични фактори	Не са регистрирани отклонения от обичайно измерваните стойности за радиационното състояние спрямо предходни години Нейонизиращите лъчения имат локално въздействие и са свързани с развитието на предавателната мрежа на мобилните оператори, кабелните телевизии с техните ретранслатори и частично от някои радиостанции; не са установени вредни въздействия върху хората
Културно наследство	Потенциала на културно-историческото наследство като обект на познавателния и културен туризъм се нуждае от по-нататъшно развитие вкл. със средствата на устройственото планиране
Човешко здраве	Състоянието на водопроводната мрежа и липсата на канализационна система ще влияят неблагоприятно върху качествата на питейните водоизточници, респ. увеличават рискът за човешкото здраве

По-нататъшното развитие на територията на общината без Общински общ устройствен план би представлявало нарушение на Закона за устройство на територията, а едновременно с това би било и сериозна пречка за изпълнението на инвестиционните програми, включени в Общинския план за развитие през периода 2014 – 2020 г.

Затруднено би било и по-нататъшното развитие на благоустройството на селата и особено на част от махалите, както и създаване на условия за интегриране на курортно-туристически функции в традиционната им структура.

Липсата на одобрен действащ Общ устройствен план би лишило общината от възможността да ползва финансови средства от фондовете на Европейския съюз.

Общ устройствен план на община Шумен – проектни предвиждания

Проектните решения, заложили в ОУПО водят до промени в общата структура на общинската територия, които могат да се проследят на долната таблица:

Вид територия по основно предназначение	Съществуващо положение		Проект	
	Площ (ха)	Дял (%)	Площ (ха)	Дял (%)
1. Урбанизирани територии, в т.ч.	2498,4	4,81	2569,3	4,94
- жилищни територии (бруто)*	1526,57		1507,05	
- територии за обществено-обслужващи дейности	57,57		63,09	
- територии за производствено-складови дейности и за инфраструктура, обслужваща селското стопанство	733,2		790,61**	
- територии за рекреационни дейности	1,9		7,13***	
- територии за озеленени площи за широко обществено ползване и със специфично предназначение	86,96		102,76	
- територии за спорт	24,25		30,71	
- територии за техническа инфраструктура и комунално стопанство	41,0		41,0	
- специални	26,95		26,95	
2. Земеделски територии, в т.ч.:	36568,48	70,31	36537,98	70,25
- обработваеми земи – ниви	29974,74		29932,01	
- обработваеми земи - трайни насаждения	1368,29		1368,29	
- други****	5225,45		5237,68	
3. Горски територии*****, в т.ч.:	9572,03	18,40	9570,03	18,4

- специални горски територии по чл.5, ал.3 от ЗГ	5873,4		5873,4	
- защитни горски територии по чл.5, ал.2 от ЗГ	337,2		337,3	
- други горски територии	3361,43		3359,43	
4. Водни площи и течения	548,78	1,06	548,78	1,06
5. Територии за транспорт и комуникации	1997,16	3,84	2028,66	3,9
6. Територии за природозащита по ЗЗТ*****	465,6	0,9	465,6	0,9
7. Територии за възстановяване и рекултивация*****	69,9	0,13	0	0
8. Територии с друго и без определено стопанско предназначение (в т.ч. скали, пясъци, дерета, сипеи, оврази и др.) *****	288,15	0,55	288,15	0,55
ОБЩО	52008,5	100	52008,5	100

Данните от посочената сравнителна таблица показват промените, които настъпват в баланса на територията в резултат от предвижданията на ОУПО.

Увеличението на площта на урбанизираните територии със 70.9 ха е незначително и представлява 0.14 % от общата планирана територия. Участието в него на населените места е ограничено до нарастването на площта на жилищните територии,

По-значително е нарастването на урбанизираните територии извън населените места. В него най-висок е делът на производствените и складови терени (с 57.41 ха), следвани от терените за извънселищни паркове и специфично озеленяване (15.8 ха), терените за обществено-обслужващи дейности (5.52 ха) и терените за рекреация и спорт (11.69 ха). Необходимостта от такова териториално развитие е мотивирана основно от стратегията за социално-икономическо развитие на общината през следващите планови периоди, но също така и от анализа на степента на задоволеност към настоящия момент.

Земеделските територии намаляват с 30.5 ха, основно за сметка на нивите (42.73 ха). Земите в категорията „други“ показват увеличение с 12.23 ха.

Горските територии намаляват с 2 ха, като не се засягат специалните и защитни горски територии по чл. 5, ал.2 и 3 на Закона за горите, а само други горски територии. Върху тях е предвидено устройването на горски и други извънселищни паркове, като територии за озеленени площи за широко обществено ползване.

Съществено, на фона на останалите промени в баланса на територията е нарастването на териториите за транспорт и комуникации – с 31.5 ха. То произтича от необходимостта да бъде доизградена пътната мрежа и да бъдат усъвършенствани междуселищните връзки.

Намалението на площта на депата за отпадъци с 69.9 ха е свързано с предвидената рекултивация на депата с приключено ползване и други земи, подлежащи на рекултивация.

Площите, заети от територии с особена териториално-устройствена защита не претърпяват промяна.

Териториално развитие

При съществуващото положение е налице значителен теренен резерв в границите на населените места. Това обстоятелство, както и демографските прогнози, са основание да не се предвижда екстензивно развитие на селищните територии, с изключение на:

– разширение на **с. Ивански** в южна посока, в обхвата на поземлени имоти с вече променено предназначение за жилищни нужди и съседни поземлени имоти (4 ха общинска

собственост и стопанисвани от общината), като в обхвата на разширението се предвижда и озеленена площ за широко обществено ползване с площ около 1,4 ха;

- разширение на **с. Царев брод** в южна посока, чрез включване в границите на селото на терени (1,5 ха), разположени между настоящите граници и т.нар. околоръстен път (предвиждането отразява конкретно искане на местната управа);

- отразяване като жилищна територия в границите на **с. Велино** на група имоти в северната част на селото, попадащи в обхвата на регулационния план, но включени в ККР като земеделски земи;

- включване в границите на **с. Салманово** на група имоти с вече променено предназначение за жилищни нужди, прилежащи на южната граница на селото.

Устройство на жилищните територии на населените места

По отношение развитието на жилищните територии, в съществуващите граници се предвижда разширение на жилищната територия в **с. Коньовец** (Център) поради наличие на инвестиционен интерес и за по-пълноценна реализация на благоприятните природо-екологически дадености и наличен туристически потенциал. Като обхват, разширението е съобразено с разработения през 1983 г. подробен план.

Предлага се разширение на жилищната територия в границите на **с. Салманово**, в обхвата на поземлени имоти (ПИ) - частна собственост, отредени в подробния план за залесяване (по ККР – „за друг вид озеленяване“), останало нереализирано. Според този план териториите за озеленяване в границите на селото възлизат на 67 410 кв. м. (т.е. по ок. 95 кв. м./ж.), което многократно надвишава норматива по чл. 31 от Наредба № 7/2003 на МРРБ. Освен това, изграждането на допълнителни озеленени площи в селото върху понастоящем пустеещи земи, заедно с налагащото се отчуждаване на имоти, е практически трудно осъществимо.

Като резервна територия за развитие на жилищни територии се определят група ПИ (общо 6,2 ха) с такова предназначение по КРР, но изключени от регулацията на **с. Градище**. Предвид преобладаващо общинската собственост на ПИ и близостта до гр. Шумен, територията е подходяща за реализация на бъдещи общински жилищни политики.

Поради наличието на значителен териториален резерв и ограничена инвестиционна активност се предлага редукция на жилищната територия в **с. Радко Димитриево**, като за незастроените части, разположени западно от РП II-73 се определя смесена устройствена зона за производствено-складови и обслужващи дейности (**Соп**). Основание за това предвиждане е благоприятното разположение на територията за развитие на дейности, осигуряващи социално-икономическото развитие на селото и общината като цяло.

За устройството на жилищните територии във всички села се определят устройствени зони за застрояване с малка височина – **Жм**, със следните максимални стойности:

Наименование на зоната	Код	Пзастр. макс. (%)	Кинт макс.	Позел. мин. (%)	Н макс. (етажи)	Други правила и бележки
Жилищна устройствена зона за застрояване с малка височина	Жм	60	1,2	40	10 (3 ет.)	Минимум 1/3 от озел. площ – дървесна растителност.

По отношение частта от жилищната територия на **с. Мадара**, попадаща в обхвата на охранителната зона на ИАР „Мадара“ Планът предлага да бъде иницирана ревизия на режима, като жилищната територия, съставляваща кв. 28 от плана на с. Мадара бъде изключена от охранителната зона или в нейния обхват се създаде разновидност на

охранителната зона, в която се допуска строителство, съгласно действащия подробен устройствен план.

Устройство на териториите за производствени и складови дейности на населените места

Устройството на териториите, предвидените за производствено-складови и за смесени производствено-складови и обслужващи дейности, обхващащи части от бивши стопански дворове в границите на населените места се изпълнява при съблюдаване на правилата и нормативите за съответните устройствени зони.

„Предимно производствените зони” и „високотехнологичната производствена зона” се застрояват при спазване на нормативи със следните максимални стойности:

Наименование на устройствената зона	Код	П застр. макс. (%)	Кинт макс.	П озел мин.	Други правила и бележки
Предимно производствена зона	Пп	80	2,5	20	Пзастр. макс. включва и всички технологични пътища и обслужващи открити площи. Мин. 1/3 от Позел. – дървесна растителност
Високотехнологична производствена зона	Пс	50	1,5	20	Мин. 1/3 от Позел. – дървесна растителност

„Смесените обслужващи и производствено-складови зони” в извън селищните територии се застрояват при спазване на нормативи със следните максимални стойности:

Наименование на устройствената зона	Код	П застр. макс. (%)	Кинт макс.	Позел. мин. (%)	Н макс.	Други правила и бележки
Смесена обслужваща и производствено-складова зона	Соп	60	1,8	30	12 м.	Пзастр. макс. включва и всички технологични пътища и обслужващи открити площи. Нмакс. Не се отнася за съоръжения

Извън посочените устройствени зони за производствени и складови дейности и селскостопанска инфраструктура, Планът запазва съществуващите единични обекти с такова предназначение, разположени в самостоятелни поземлени имоти, като ги определя като „терени със собствен режим на устройство”. Устройват се съобразно предвижданията на ПУП, при съблюдаване на правилата и нормативите за „предимно производствена устройствена зона”.

Устройствени зони за производствени дейности извън населените места

Планът е определил територии извън населените места за устройване на зони за производствени и складови дейности, вкл. за изграждане на инфраструктура, обслужваща дейности от първичния стопанско сектор, като складиране, претоварване, първична обработка на селскостопанската продукция, складове и съоръжения на растителната защита и др., както и обекти на комуналното стопанство. В тях са обхванати вече урбанизирани територии, в т.ч. тези на бившите стопански дворове, както и други с вече променено предназначение за посочените функции. Посочените територии се устройват като „предимно производствена зона” (**Пп**). Запазва се обхватът и предназначението на територията, заета от ДП „Експериментална база” към Институт по земеделие Шумен край с. Царев брод. Предвид спецификата на дейността, за нея се определя „високотехнологична производствена зона” (**Пс**).

„Предимно производствените зони” и „високотехнологичната производствена зона” се застрояват при спазване на нормативи със следните максимални стойности:

Наименование на устройствената зона	Код	П застр. макс. (%)	Кинт макс.	П озел. мин.	Други правила и бележки
Предимно производствена зона	Пп	80	2,5	20	Пзастр. макс. включва и всички технологични пътища и обслужващи открити площи. Мин. 1/3 от Позел. – дървесна растителност
Високотехнологична производствена зона	Пс	50	1,5	20	Мин. 1/3 от Позел. – дървесна растителност

Територии за обслужващи и производствено-складови дейности

Планът определя „смесена обслужваща и производствено-складова зона” (**Соп**) в землищата на населени места, разположени на пътни и железопътни артерии, също в обхвата на бивши стопански дворове и ПИ с вече променено предназначение за сходни функции. В зоната се допуска изграждане на малки и средни предприятия за незамърсяващи производства; офис-сгради; обекти на деловото и търговското обслужване; пасажерски хотели; тържища; обекти на логистиката и транспорта, в т.ч. обществени паркинг-гаражи. Допуска се и изграждане на жилища на собственика и на охраната.

„Смесените обслужващи и производствено-складови зони” в извън селищните територии се застрояват при спазване на нормативи със следните максимални стойности:

Наименование на устройствената зона	Код	П застр. макс. (%)	Кинт макс.	Позел. мин. (%)	Н макс.	Други правила и бележки
Смесена обслужваща и производствено-складова зона	Соп	60	1,8	30	12 м.	Пзастр. макс. включва и всички технологични пътища и обслужващи открити площи. Нмакс. Не се отнася за съоръжения

Извън посочените устройствени зони за производствени и складови дейности и селскостопанска инфраструктура, Планът запазва съществуващите единични обекти с такова предназначение, разположени в самостоятелни поземлени имоти, като ги определя като „терени със собствен режим на устройство”. Устройват се съобразно предвижданията на ПУП, при съблюдаване на правилата и нормативите за „предимно производствена устройствена зона”.

Устройствени зони за обществено-обслужващи дейности извън населените места

Планът предвижда устройване на „смесени обществено-обслужващи зони” (**Сoo**) извън населените места. Те са предназначени да осигурят обслужването на посетители (туристи), както и на постоянно и временно обитаващите, като се допуска изграждане на обекти на периодичното и епизодично обслужване – търговия, обществено хранене, места за настаняване и подслон, както и обекти на информационното, деловото обслужване и др. Допуска се също изграждане на жилище на собственика. Разполагат се в съседство с летището край **с. Градище** (1,4 ха общинска частна и частна собственост), във връзка с ползването му като обект на въздушните спортове, респ. завишената посещаемост, както и до минералния извор край **с. Мараш** (4,4 ха общинска частна и частна собственост), във

връзка с възстановяването и развитието на дейностите в сферата на балнеоложки, СПА и уелнес туризма.

„Смесените общественно-обслужващи зони“ се застрояват при спазване на нормативи със следните максимални стойности:

Наименование на устройствената зона	Код	П застр. макс. (%)	Кинт макс.	Позел. мин. (%)	Н макс. (етажи)	Други правила и бележки
Смесена общественно-обслужваща зона	Соо	60	1,8	30	10 м (Зет.)	Минимум 1/3 от озел. площ – дървесна растителност.

Извън посочените устройствени зони за общественно-обслужващи дейности, Планът създава условия за запазване на съществуващите или изграждане на нови единични обекти с такова предназначение, разположени в самостоятелни поземлени имоти, които се определят като „терени със собствен режим на устройство“. Устройват се съобразно предвижданията на ПУП, при съблюдаване на правилата и нормативите за „смесена общественно-обслужваща зона“.

Доразвитие на социалната инфраструктура

Гр. Шумен, в който е локализирана социална инфраструктура за удовлетворяване на потребностите на населението от цялата община и от областта е основният обслужващ център в общината.

Предвижданията на Плана по отношение на системата на **образованието** са свързани с конкретни предложения за извършване на ремонти и поддържане на училищни сгради, детски площадки и съоръжения, което не е свързано с необходимост от определяне на допълнителни и/или нови терени, респективно устройствени режими.

По отношение на **здравното обслужване** се предвижда само доизграждане, оборудване, ремонт на отделни дейности, поради което не се налага да бъдат определени допълнителни и/или нови терени, респ. устройствени режими за тези дейности.

По отношение на **инфраструктурата за социално подпомагане** се предвижда разширяване или откриване на нови дейности, които могат да бъдат реализирани в съществуващ сграден фонд и не се налага определяне на нови устройствени зони за тези дейности.

По отношение на **инфраструктурата на културата** се предвижда само саниране и ремонт на съществуващи обекти. Удовлетворяването на тези потребности не е свързано с определянето в ОУПО на допълнителни или нови терени, респ. устройствени режими.

По отношение на **инфраструктурата на спорта** Плана предвижда устройване на велотрасета на територията на общината и за връзка с туристически обекти в съседни общини, както и на екопътеки, с цел улесняване на движението и създаване на условия за „меки“ начини на придвижване в извънселищните територии и за развитие на нови форми на туризъм и спорт.

Заедно с това планът предвижда рехабилитация и поддържане на спортни игрища, изграждане на спортни бази до с. Овчарово и с. Мараш, както и възстановяване и допълване на благоустройствените елементи в населените места.

Устройствен режим на водните течения и водните площи и непосредствените им крайбрежия

Планът осигурява устройствени условия за опазване на водните течения, в т.ч. суходолията, водните площи и за съхраняване на средовите характеристики на непосредствените им крайбрежия, като:

- запазва посочените обекти като елемент на физическата структура на общинската територия;
- отразява защитните режими за онези от тях, които са обхванати в екологичната мрежа „НАТУРА 2000“, като не предвижда допълнителна урбанизация на прилежащите им територии, респ. строителната намеса.

Планът запазва всички естествени обраствания - зелени структури в обхвата на принадлежащите земи на водните обекти по смисъла на Закона за водите и предвижда тяхното опазване, доколкото не възпрепятстват естествения отток, както и поддържането на обектите. Предназначението им е осигуряване срещу ерозионни процеси; превръщане на част от надземния отток в подземен (осигурява подхранване на оводнената част в по-продължителен период и с по-ниска скорост на протичане на водите); предпазване (филтриране) на вредности от селскостопанските дейности – разтворени торове и препарати за растителна защита. Едновременно с това, те осигуряват „зелени коридори“ – непрекъснатост на зелените и природните ареали, увеличаващи възможностите за активна аерация, както и естествени връзки за локални миграции на животински видове. Не на последно място, крайречните зелени структури представляват характерен ландшафтен акцент.

Във връзка с горното, не се допуска промяна на предназначението и/или разполагане на строежи в поземлените имоти на описаните обекти, включени в ККР, освен изграждане на водностопански и хидротехнически системи и съоръжения.

Водоснабдяване, канализация, пречиствателни станции

Общият устройствен план на община Шумен изцяло респектира предвижданията на Регионалния генерален план на обособена територия на ВиК Шумен ООД, който предвижда инвестиционна програма за развитие на водоснабдителната инфраструктура в краткосрочен и по-дългосрочен план в зависимост от нуждите на населените места, а именно:

В краткосрочен план:

- ПСПВ за пречистване на питейните води от яз. Тича за гр. Шумен, гр. Велики Преслав, с. Белокопитово, с. Панайот Волов, с. Методиево, с. Иваново, с. Сушина, с. Ловец, с. Конево, Кьолмен, Менгишево, с. Станянци, с. Божурово, с. Чернооково, с. Крайгорци, гр. Върбица, с. Маломир, с. Нова Бяла река, с. Бяла река, с. Тушовица, с. Драгоево, Мокреш, Златар, Суха река, гр. Смядово и населени места с общо около 10000 жители в област Търговище.

- Рехабилитация на водопроводи, резервоари, помпени станции, черпателни резервоари и водоизточници - I етап в гр. Шумен и селата Мараш и Мътница,

- Рехабилитация на довеждащи водопроводи – Мараш, Градище, Овчарово, Мадара, Кюлевча;

- Рехабилитация на помпени станции, довеждащи водопроводи и вътрешни водопроводни мрежи - реконструкция на ПС 1300.

- Рехабилитация ВС язовир Тича;

- с. Мараш, с. Салманово, с. Струино, с. Дибич, с. Костена река, Новосел, Градище - съоръжения за отстраняване на нитрати и рехабилитация на вътрешна водопроводна мрежа, СВО и съоръжения.

В средносрочен план се предвижда рехабилитация и изграждане на водопроводи, резервоари, помпени станции, черпателни резервоари в селата Радко Димитриево, Панайот Волово, Черенча, Ивански, Царев брод.

В дългосрочен план е предвидена рехабилитация на водопроводи в селата Илия Блъсково, Панайот Волово, Вехтово.

По отношение на предвидените нови устройствени зони, проектът предвижда за териториите на бившите стопански дворове, определени с ОУПО като Предимно производствени зони или Смесени обществено-обслужващи зони при възникване на необходимост от допълнителни водни количества, те ще бъдат осигурени от водоснабдителната мрежа на съответното населено място.

По отношение на канализационните системи, в Генералния регионален план за развитие на „ВиК Шумен“ ООД са предвидени следните проектни предложения:

- изграждане / рехабилитация на канализационна мрежа и изграждане на ПСОВ за с. Мадара и с. Кюлевча или изграждане на ЛПСОВ;
- с. Мараш – изграждане на канализационна мрежа и пречистване в ПСОВ Салманово или изграждане на ЛПСОВ;
- с. Салманово – изграждане на канализационна мрежа и ПСОВ за с. Салманово и с. Мараш или изграждане на ЛПСОВ;
- с. Дибич – изграждане на канализационна мрежа и пречистване в ПСОВ Шумен или изграждане на ЛПСОВ;
- с. Царев брод – изграждане на канализационна мрежа и изграждане на ЛПСОВ;
- с. Ивански – Изграждане на канализационна мрежа и изграждане на ЛПСОВ.

За останалите населени места в по дългосрочен план ще се търсят инвестиции за изграждане на канализационни мрежи и ПСОВ. До изграждане на канализационната мрежа и пречиствателните съоръжения, отпадъчните води да се заустват в индивидуални съоръжения за отвеждане и пречистване на водите (водоплътни изгребни ями), които отговарят на техническите и санитарно-хигиенните изисквания.

В Правилата за прилагане на ОУПО е отправено изискване към последващите подробни устройствени планове на населените места и селищните образувания да се предвиди изграждане/доизграждане на канализационната мрежа като разделна, с оглед осигуряване на възможност за събиране и отвеждане на отпадъчните води до локални пречиствателни съоръжения в по-далечна перспектива.

Земеползване и устройство на териториите със земеделски земи

Определени са две разновидности:

- **земеделски територии с допустима промяна на предназначението за производствено-складови и обслужващи дейности**, определени в зависимост от възможностите за транспортно обслужване, структурата на поземлените имоти, собствеността, както и наличието на имоти с вече променено предназначение и
- **земеделски територии с допустима промяна на предназначението за рекреационни и обслужващи дейности**, определени в зависимост от наличието в съседство на атрактивни рекреационни условия и туристически ресурси/дейности. Тук се включват и земите по § 4 от ПЗР на ЗСПЗЗ и някои други земи, ползвани за „земеделски труд и отдих“.

За всички земеделски земи извън гореописаните територии, с ОУПО се **установява режим на превантивна защита**, с който се запазва фактическото им ползване, без да се влошават техните качества. Режимът обхваща най-ценния земеделски ресурс – земи с висока бонитетна

категория, земеделски земи с трайни насаждения, земеделски земи с изградени системи за изкуствено напояване, земите за зеленчукопроизводство, ливадите, пасищата и мерите, земи, заети от полезащитни горски пояси, както и някои други земеделски земи, които поради разположението си са неподходящи за промяна на предназначението. **Режимът на превантивна защита обхваща всички земеделски територии, попадащи в обхвата на защитени зони по Закона за биологичното разнообразие.**

За изпълнение на обществено значими мероприятия, промяна на предназначението на земеделски земи, поставени в режима на превантивна защита се допуска по изключение за териториално разширение на населени места и съществуващи селищни образувания, създаване или разширяване на озеленени площи за широко обществено ползване, разширение на гробищни паркове или за нови гробищни паркове, изграждане на обекти на техническата инфраструктура, на нови полезащитни пояси, опазването и експонирането на обекти на недвижимото културно наследство и др. подобни.

Когато имотът е разположен край АМ или край пътища от РПМ първи и втори клас, промяната е без ограничение в площта, а в останалите случаи промяната за един обект може да обхване площ не по-голяма от 3 дка. При изработването на подробните устройствени планове да се съблюдават следните нормативи: **макс. Пзастр. 60%; макс. Кинт 1,2; мин. Позел. 30%; Н макс. (етажи) – 10 м (3 ет.).** Н макс. не се отнася за съоръжения. Във всички случаи нормативно определеният брой места за паркиране се осигурява в границите на съответния имот.

Земеползване и устройство на горските територии

Планът отразява горските територии, а именно:

- горските територии, включени в границите на защитените територии по смисъла на ЗЗТ и защитени зони по ЗБР;
- горските територии за семепроизводствени насаждения и градини; горски разсадници; опитни и географски култури от горски дървесни и храстови видове; дендрариуми; научноизследователски и учебно-опитни гори; токовища; до 200 м около туристическите хижи и обекти с религиозно значение; бази за интензивно стопанисване на дивеча;
- горските територии с рекреационно значение, за поддържане на ландшафта и с висока консервационна стойност (ВКС). „Горски територии с ВКС“ са горски територии с критично значение за опазване и поддържане на биологичното разнообразие, екологичните и социалните функции на горите.

Разположение и устройство на територии за рекреационни дейности

За нуждите на туризма се запазват съществуващите обекти (къмпинг, хижи), разположени извън населените места. Планът предвижда две разновидности устройствени зони за регламентиране устройството на нови територии за рекреационни дейности, както следва:

- Устройствена зона „ваканционно селище“ (Ос) се определя за част от поземлен имот (4,2 ха общинска частна собственост) югозападно от **с. Мараш**. Предвидена е за изграждане на инфраструктура, обслужваща балнеоложки, СПА и уелнес туризъм, предвид разположения в близост минерален извор. Във ваканционното селище е допустимо изграждане на обектите по чл. 28 ал. 1 от Наредба №7/2003 г. на МРРБ.

- Устройствена зона за други рекреации – „зона за къмпинг“ (Од) се определя за част от поземлен имот (1 ха общинска собственост) с подходящо разположение югоизточно от **с. Белокопитово**, на РП I-2, в удобна близост до пътен възел „Белокопитово на АМ „Хемус“,

РП I-7 и други пътни връзки. В зоната се създават условия за къмпирание чрез разполагане на кемпери, каравани, палатки. Допустимо е поставяне на преместваеми бунгала, както и поставяне или изграждане (строителство) на обекти за хранене, търговия и друго туристическо обслужване, вкл. посетителски център.

Посочените устройствени зони се застрояват при спазване на нормативи със следните максимални стойности:

Наименование на устройствената зона	Код	Макс. Плътност на застр. (%)	Макс. Кинт	Мин. озел. площ (%)	Н макс. (етажи)	Други правила и бележки
Ваканционно селище	Ос	30	0,9	50	10 м. (Зет.)	Минимум ½ от озел. площ – дървесна растителност
Зона за къмпинг	Од	5	0.05	20	6 м. (2 ет.)	Отнасят се за капиталното застрояване; не включват местата за къмпирание и преместваемите обекти. Минимум ½ от озел. площ – дървесна растителност

Ползването и стопанисването на съществуващите рекреационните обекти в границите на НИАР „Мадара“ и на ПП „Шуменско плато“ се съобразяват с режимите на опазване, определени съответно по реда на Закона за културното наследство и Закона за защитените територии.

Други изисквания към устройството на урбанизираните територии извън населените места

Планът препоръчва устройството на урбанизираните територии да става на основание цялостни ПУП, изработени по реда на чл. 16 от ЗУТ. За всички урбанизирани територии извън населените места с последващите ПУП да се предвиди изграждане на разделна канализация за атмосферните и отпадъчните води и отвеждане на последните в градската ПСОВ или в ЛПСОВ. До изграждане на канализационната мрежа, отпадъчните води да се заустват в индивидуални съоръжения за отвеждане и пречистване на водите (водоплътни изгребни ями), които отговарят на техническите и санитарно-хигиенните изисквания.

Предвиждания за изграждане на нови или корекция на съществуващи пътни трасета и съоръжения от РПМ

Предстоящо е доизграждането на участъка от АМ «Хемус», попадащ в границите на общината - между пътен възел «Белокопитово» и пътен възел «Буховци».

Предвижданията на плана за корекция на съществуващи пътища са свързани с трасето на Път I-2 /Русе-Варна/. Предвижданията на АПИ, участъка от път I-2 /Русе-Шумен/ да стане «скоростен път» е напълно възможно и няма пространствени или устройствени пречки за реализацията му.

Планът предлага преквалифициране на двата пътя / I-7 и II-73 / в участъка от тяхното пресичане в южно направление. Като път II-73 стане път I-7, а път I-7, съответно път II-73, базирано на:

- съществуващото и перспективно натоварване на движението;
- път II-73 има много по-добри технически характеристики от път I-7 в този участък;
- път II-73 минава през по-малко населени места;
- път II-73 минава през по-добри географски и климатични условия / липсват свлачища и наводнения /;

- път II-73 е по-късо трасе до АМ «Тракия».

Планът запазва възможността за изграждане по ново трасе на участък от РП III 2006 с дължина около 450 м., с оглед освобождаване на приемната зона на НКЦ – световно наследство „Мадара“, от автомобилно движение.

Предложение за развитие на локална пътна мрежа (общински и местни пътища)

Проектът предвижда изграждане на следните пътни трасета:

- общински път с. Велино-с. Правенци по съществуващо трасе;
- локален път, отклонение от пътя по предходната точка източно от с. Велино до място за отдых по съществуващ полски път;
- участък от локален път, отклонение от път III – 7301, южно от с. Ивански по съществуващ горски камионен път за достъп до експонирани археологически обекти и места за отдых източно от селото;
- локален път, отклонение от път SHU2186, северно от с. Коньовци «Център» до обекти на природното и на културното наследство по съществуващ полски път;
- локален път от с. Средня до обекти на културното наследство, по съществуващ полски път;
- локален път, отклонение от път I – 4 до летището при с. Градище, по съществуващ полски път;
- локален път, отклонение от път SHU1187, при с. Мараш до минералния извор по съществуващ полски път;
- локален път, отклонение от път II – 73 до манастира «Св. Петър и Павел» по съществуващ полски път; съществуващ ж.п. прелез;
- локален път от с. Черенча до пътя на стената на яз. Фисека в община Търговище по съществуващ полски път;
- реконструкция на път SHU2005, поради компрометирането му от свлачищни процеси в участъка от кръстовището с път SHU1187 до границата на община Шумен;
- прокарване на участък от път SHU1065 (за с. Велино) по ново трасе, с оглед разминаването му с ж.п. линия 9 (Русе- Каспичан) на две нива с оглед гарантиране на безопасността.

Предлага се също участъкът от общински път SHU 1185, преминаващ през селищната територия на с. Царев брод да се изнесе извън нея, като връзката с РП III 7003 стане по новоизградения обходен път до южната граница на селото. С изнасянето на автомобилния транзит ще се подобри екологичната обстановка и повиши безопасността в населеното място.

Велоалей и пешеходни пътеки

Планът създава условия за реализация на конкретна мярка, включена в Приоритет 3.1, Специфична цел 2 „Подобряване на свързаността и достъпа между градовете – центрове и разширяване зоната им на влияние“ от Областната стратегия за развитие на област Шумен за периода 2014-2020 г., като предлага мрежа трасета на вело-маршрути, свързващи най-изявените места на културно-опознавателен туризъм, като Мадара, Коньовец, Царев брод и Плиска (общ. Каспичан) помежду им, както са показани направленията за свързването им с града и с предвидения къмпинг за кемпери и каравани край с. Белокопитово.

Велоалеите се провеждат по автономни трасета, успоредно на автомобилните пътища или по съществуващи полски пътища. Препоръчва се доразвитие на велоалейната мрежа и в границите на землището на гр. Шумен, вкл. в посока Велики Преслав, с оглед изпълнение предвиденията на стратегията и в частност за осигуряване на връзка и към туристическите обекти в тази община. Обособяването на мрежа от велотрасета по предвидения начин ще създаде условия за ползване на този вид транспорт и при ежедневните трудови пътувания от и към града, съответно обхванатите села и селищните образувания.

Пешеходни пътеки извън населените места са предвидени за осигуряване на достъп до обекти за туристическо посещение и за разходка в качествена природна среда.

Паркиране

Обществени паркинги в извънселищните територии са предвидени за устройване при обекти за туристическо посещение и при кътове за отдых, при отклоненията от пътищата на велоалеи или пешеходни пътеки към такива обекти. Паркингите се оразмеряват в зависимост от посещаемостта на обекта, но с не по-малко от 20 паркоместа. Устройват се при спазване на разпоредбите на Закона за пътищата.

Предвид масовото туристическо посещение на обектите в НИАР „Мадара“ и в частност – за освобождаване на приемната зона на обекта от паркиране на автобуси, Планът предвижда устройване на паркинг за мин. 20 автобуса в северозападната периферия на селото, където са налице подходящи свободни терени – държавна и общинска собственост (вж. графичните материали). Предвидена е възможност за изграждане на обществен паркинг и в района на бившата ж.п. гара Мадара, при началото на туристическата пешеходна алея. Запазват се и паркоместата за леки автомобили в приемната зона на комплекса. Необходимо е изграждане на подобен паркинг и при входа на с. Коньовец „Център“, като местоположението му се съобразява с началото на туристическия маршрут.

Край с. Белокопитово, с удобен достъп откъм АМ “Хемус“ и РП РПП-2, I-4, I-7 и пътища от общинската мрежа се определя зона за устройване на къмпинг за кемпери и каравани с цел обслужването на „туристи-номади“. Предвидена е връзка с велоалейната мрежа.

Обслужване с ж. п. и въздушен транспорт

Проектът не предвижда изграждане на нова ж. п. инфраструктура на територията на община Шумен, с изключение на реконструкцията и изместването на ж. п. арела на гара Шумен, които минават през централната част на града и го разделят на три части и напречни връзки между териториите липсват. Тя е пречка за нормалното функциониране на отделните градски структури и развитието на комуникационно – транспортните връзки между тях. В ОУП-гр. Шумен е предвидено радикално решение на проблема с изнасяне на ж. п. инфраструктурата извън града в района на гара Мътница.

Планът запазва и трите **летища**, като на летището при с. Градище се създават устройствени условия за автомобилен достъп и паркиране (по локален път, отклонение от път I – 4), както и за изграждане на приемна и обслужваща инфраструктура в съседство.

Друг вид обществен транспорт

В действащия подробен устройствен план на ИАР „Мадара“ е предвиден обществен асансьор за изкачване на посетителите от приемното ниво до платото. Необходимо е предвиждането да бъде запазено и в следващия ПУП, с допълнително проучване за евентуално прецизиране на разположението и вида на съоръжението.

Недвижимо културно наследство

Планът предвижда опазване на единичните НКЦ и тяхната непосредствена среда в съответствие с изискванията и процедурите по ЗКН. В границите на населените места се предлагат режимите по чл. 35 от Наредба № 7/2003 г. на МРРБ, както следва:

о РЕЖИМ „А“, според който не са допустими благоустройствени, строителни, селскостопански, мелиоративни и други дейности, които биха нарушили целостта на почвения слой;

о РЕЖИМ „Г“, според който в границите на територията се разрешават всички дейности, като тези, свързани с изкопни работи, се съгласуват с органите, които следят за опазване на културно-историческото наследство при условията и по реда на ЗКН.

За опазване характеристиките на традиционния селищен ландшафт и вписването му в забележителната природна среда, за всички села на територията на община Шумен с ОУПО се въвеждат устройствени зони с режим на малкостаяно застрояване.

Обектите на археологическото наследство извън населените места подлежат на опазване в съответствие с определените им режими по чл. 79 от ЗКН.

За опазване на археологическите ценности извън резерватите в техния обхват се установява режим на превантивна защита по чл. 10, ал. 3 от ЗУТ и се изисква прилагане на режимите по чл. 35 от Наредба № 7/2003 г. на МРРБ, както следва:

о РЕЖИМ „А“, според който в границите на територията не са допустими благоустройствени, строителни, селскостопански, мелиоративни и други дейности, които биха нарушили целостта на почвения слой, както и се допуска използването на земята като пасище; прилага се за всички селищни и надгробни могили (непроучени), единични и група могили, могилен некрополи, както и обектите с потенциал за експониране и включване в тематични туристически маршрути (крепости, укрепления и останки от култови обекти), за археологически обекти, разположени в земеделски територии с допустима промяна на предназначение.

о РЕЖИМ „Б“, според който в границите на територията не са допустими изкопни работи, дълбочинна обработка на почвата, засаждане на дървета и култури с дълбока коренова система; допуска се плитка обработка на почвата (оран) до 0,25 м; режимът се прилага в обхвата на всички селища, селища и некрополи, единични постройки, единични гробове и каменоломни.

о РЕЖИМ „В“, според който в границите на територията не са допустими изкопни работи, несвързани със селскостопанските работи; допускат се селскостопански дейности при условията на чл. 160 от ЗКН. Режимът се прилага в обхвата на три некрополя.

По отношение експонирането и социализацията на археологическите обекти извън населените места планът предвижда включването на определени обекти в туристически маршрути, проучване, реставрация и експониране на други, изпълнение на определени благоустройствени работи и др. подобни с цел постигане на цялостна социализация и увеличаване на туристическата привлекателност.

Планът създава условия за подходяща социализация на други обекти на археологическото наследство, в случай, че последващите подробни проучвания и оценки потвърдят експозиционните им качества и потенциал за социализация като обекти на туризма.

Очакваното развитие на компонентите на околната среда вследствие реализацията на предвижданията на плана е показано на следващата таблица:

Компоненти и фактори	Очаквано развитие на аспектите на околната среда и възможни въздействия върху тях
Климат и атмосферен въздух	Предложенията на ОУПО за подобряване на пътната инфраструктура, предвиденото озеленяване и запазване на горските територии в тяхната пространствена и функционална цялост ще имат положително въздействие върху качеството на атмосферния въздух
	Ограниченото развитие на урбанизираните територии в общината представлява подход, поддържащ екологичните качества на разглежданата територия и ще окаже положително въздействие върху околната среда
	Използването на ограничените теренни резерви на съществуващите производствени и стопански зони към населените места ще позволи контрол за

Компоненти и фактори	Очаквано развитие на аспектите на околната среда и възможни въздействия върху тях
	евентуално неблагоприятно въздействие върху населените места; въздействието е положително
Повърхностни и подземни води	Проектните решения на Плана, свързани с доизграждане и реконструкция на инфраструктурата за водоснабдяване не са носители на рискове и отрицателни въздействия върху околната среда
	Реализацията на предвижданията за реконструкция на водопреносната мрежа ще доведе до намаляване загубите на вода, подобряване на водоснабдяването и качеството на подаваната питейна вода, увеличаване на полезно използваната вода и за други подходящи дейности – отдих и спорт, животновъдство и др.
	С изграждането на канализация на населените места ще се подобрят санитарно-хигиенните условия, качеството на водите и ще се намали миграцията на замърсяващи вещества от септични и попивни ями и други неорганизиранни и неконтролирани източници на замърсяване
	Запазването на водните обекти и крайбрежията им като елементи на физическата среда, съобразяване на защитните режими, когато са в обхвата на защитени територии зони, съхраняване на естествените обраствания на бреговете им ще осигури максимално съхраняване на естествените им характеристики
	В резултат от предвиденото разширяване, реконструкция и рехабилитация на канализационните и водопроводни мрежи и ползването на регионално депо за битови отпадъци, инфилтрацията на замърсени води ще намалее значително
Земи и почви	Заявените общи постановки на ОУПО по отношение на земеползването и устройството на извънселищните територии показват подход, насочен към постигане на екологосъобразни устройствени решения и в този смисъл те не представляват заплаха за околната среда
	Планираното рекултивиране на нарушените територии е проектно решение с безспорно положително въздействие върху околната среда
	Въведеният с ОУПО режим на превантивна защита върху земите с висока бонитетна категория, трайните насаждения и поливните обработваеми земи, както и на тези, попадащи в обхвата на защитени зони по ЗБР, респ. на ограничаване само до определени случаи на промяната на предназначението им, способства за смекчаване на негативното въздействие на урбанизацията върху земите и почвите
Зелени площи	Предвижданията на ОУПО по отношение развитието на зелената система на общината извън населените места и селищните образувания се основават на еднородството на естествени гори и култивирани насаждения във всичките им аспекти, което е насочено към поддържане и повишаване качествата на околната среда
	Планът въвежда режим на превантивна защита за защитените и специални гори, което ще гарантира тяхното опазване
	Планът въвежда принципа на „прекъсната урбанизация“ и осигуряване на непрекъснатост на природната среда, с което се гарантира по-висок стандарт на обитаване
Ландшафт	Запазването на относителния дял на ландшафтите с генетична устойчивост на ниво община е положително устройствено решение по отношение качествата на околната среда и ландшафта
	Решение на Плана с положително въздействие върху околната среда е и предвиждането за провеждане на съответната техническа и биологическа рекултивация на всички нарушени територии
	По отношение развитието и устройството на самите населени места Планът предвижда параметри на застрояване, което се оценява положително т.к. ще съхрани типичния ландшафт, ще подпомогне доизграждането на социалната инфраструктура и повишаването на нивото на благоустроеност, както и създаването на висококатегорийна среда на обитаване
Биоразнообразие, защитени територии и зони	Въвеждането на режим на превантивна устройствена защита по чл. 10, ал. 3 от ЗУТ за горските територии и земеделските земи, попадащи в обхвата на защитена зона по ЗБР – Натура 2000 е гаранцията на ОУПО за тяхното опазване в съответствие с целите на обявяването им; оценява се положително

Компоненти и фактори	Очаквано развитие на аспектите на околната среда и възможни въздействия върху тях
Отпадъци	На територията на община Шумен отпада необходимостта от устройствени мерки за управление на отпадъците. Независимо от това Планът създава възможности при неотложна необходимост да се използват терени за временни площадки за съхранение на строителни отпадъци и „зелени отпадъци“ от паркове и градини и тяхното предварително третиране. Такива дейности се допускат в предимно производствени зони – Пп или зони за смесени обществено-обслужващи и производствено-складови дейности - Соп, ситуирани в бившите стопански дворове в землищата на всички села в общината
Шум	Рационализирането на предложенията за усъвършенстване на пътната мрежа ще осигури по-благоприятен режим на пътуване на превозните средства, респ. с относително намалени вредни емисии – шум и замърсяване на въздуха
Други вредни физични фактори	Нейонизиращите лъчения имат локално въздействие и са свързани с развитието на предавателната мрежа на мобилните оператори, кабелните телевизии с техните ретранслатори и частично от някои радиостанции; не са установени вредни въздействия върху обитателите
Културно наследство	Цялостната концепция на ОУПО за опазване и валоризиране на недвижимото културно наследство на общината е съзвучна с постановките на Закона за културното наследство
Туризъм, спорт и рекреация	Планът свързва по-нататъшното осъществяване и развитие на туристическата и рекреационна функция на общината със съответните устройствени зони за рекреационни дейности, което се оценява с положителен знак, свързано с възможностите за “дисциплиниране” на тези дейности
Устройствени параметри	Проектните решения обхващат в максимална степен обичайния набор от устройствени мерки за ограничаване на неблагоприятното въздействие върху околната среда от реализацията на Плана, както и за компенсиране на това въздействие.
Човешко здраве	Вследствие подмяната на водопроводната мрежа и ликвидиране заустването на непречистени отпадъчни води в различни приемници ще се ограничи опасността от здравен риск за населението; предвидените водоснабдяване и канализация на населените места и пречистването на формираните отпадъчни води ще подобрят значително условията за обитаване в общината

Анализът на въздействията на предвижданията на плана върху компонентите на околната среда дава основание да бъдат предложени следните мерки за намаляване, предотвратяване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последици:

Аспект	Мярка	Очаквани резултати	Фаза
Атмосферен въздух	Стимулиране ползването на алтернативни екосъобразни енергийни източници /т.н. зелена енергия/, вкл. и използване на покривните пространства на обществените сгради	Подобряване качествата на въздушната среда	При прилагане на плана
	Поддържане на пътните настилки и откритите площи в населените места през сухите месеци с цел недопускане на вторичен унос на прах	Ограничаване праховото замърсяване	При прилагане на плана
	Проектирането и експлоатацията на площадки и съоръжения за товарене и разтоварване, складиране или преработка на твърди прахообразни вещества и зърнени продукти да се извършва при спазване изискванията на ЗЧАВ и наредбите към него и осигуряване на достатъчно отстояние от жилищни зони	Ограничаване изпускането на неорганизираните емисии от прах в атмосферния въздух и опазване на човешкото здраве	При прилагане на плана
Води	В Текстовата част на ОУПО да се изведат изисквания за спазването на предвидените в ПУРБ и ПУРН конкретни мерки за подобряване на състоянието и запазване и защита от вредното	Защита на повърхностните води от замърсяване	В окончателния проект на плана

	въздействие на водите на водните тела и техният водосбор		
	В текстовата и графична част на ОУПО да се отрази, че за населени места под 2000е.ж. /малки населени места/, нормативната база НЯМА задължителното изискване за изграждане на канализационна система с ПСОВ. Тези населени места следва да използват индивидуални водоуплътни съоръжения за битово-фекалните отпадъчни води /чл.87 от ЗУТ/. В случаите, когато в такова населено място има съществуваща канализационна мрежа /с. Мадара/, е задължително доизграждането на системата и пречистване на водите в подходящо пречиствателно съоръжение	Съобразяване с нормативните изисквания	В окончателния проект на плана
Земни недра; Подземни води	Съобразяване на проектите за обектите с резултатите, изводите и препоръките в докладите за инженерно-геоложките и хидрогеоложките проучвания и с изискванията на законовите и нормативните документи (Норми за проектиране на плоско фундиране, Наредба № 12/03.07.2001г за проектиране на геозащитни строежи, сгради и съоръжения в свлачищни райони, Наредба № РД-02-20-2/27.01.2012 г за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони и др.)	Създаване на предпоставки за опазване на земните недра от механично въздействие	При прилагане на плана
	При извънредни ситуации (земетресения, замърсяване при аварийно разливане на нефтопродукти и други опасни вещества и материали и пр.) да се предприемат действия за намаляване и ликвидиране на отрицателните последици, регламентирани в действащите закони и нормативни документи и да се сигнализират незабавно службите, пряко ангажирани в борбата с бедствия и аварии	Опазване на земните недра от замърсяване	При прилагането на плана
	Да се узакони водовземането от всички водовземни съоръжения за добив на подземни води, чрез осъществяване на процедури за водовземане, както и за учредяване на санитарно-охранителни зони около водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване в съответствие с изискванията в Закона за водите и наредбите към него	Запазване на добро количественото и химичното състояние на подземните води	При прилагането на плана
	Проектирането и строителството на нови обекти и съоръжения, произтичащи от устройствените мерки в ПУП, да се съобразява с регламентирани в чл. 118а на Закона за водите забрани за прякото отвеждане на замърсители в подземните води, обезвреждането, включително депонирането на приоритетни вещества, които могат да доведат до непряко отвеждане на замърсители в подземните води, други дейности върху повърхността и в подземния воден обект, които могат да доведат до непряко отвеждане на приоритетни вещества в подземните води, използването на материали, съдържащи приоритетни вещества, при изграждане на конструкции, инженерно-строителни съоръжения и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземни води	Опазване на подземните води от замърсяване	При прилагането на плана

	Да се спазват забраните и ограниченията в охранителните пояси на учредените и предстоящи за учредяване санитарно-охранителни зони, съгласно изискванията понастоящем в Наредба № 3/16.10.2000 г за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване, и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, впоследствие в Наредба за зоните за защита на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване и на минералните води по чл. 135, ал. 1, т. 6 от Закона за водите, изготвянето на която е предстоящо	Опазване на подземните води от замърсяване	При прилагането на плана
	Всички дейности, произтичащи от предвижданията в ОУП, следва да се съобразяват с изискванията в „Програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването на водите с нитрати от земеделски източници“, утвърдена със Заповед № РД-141/07.03.2011 г на министъра на земеделието и храните и Заповед № РД 09-189/24.03.2011 г на министъра на околната среда и водите и „Програмата за мониторинг на нитратите в подземните води“, утвърдена със Заповед № РД-635/13.08.2013 г на министъра на околната среда и водите	Опазване на подземните води от замърсяване	При прилагането на плана
Други	Всички разработки, отнасящи се до инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии на следващ етап на подробност подлежат на процедура по ОВОС и ЕО по реда на глава VI от ЗООС.	Спазване на законодателството по околна среда	При прилагане на ОУПО
	При условие, че в новопроектираните „Предимно производствени“ устройствени зони на следващи нива на проектиране се предвижда изграждане на предприятие или съоръжение с висок или нисък рисков потенциал да се направи оценка на въздействието по реда на гл.7 от ЗООС	Спазване на законодателството по околна среда	При прилагане на ОУПО

В заключение, анализът и оценката на предвижданията на предварителния проект на Общият устройствен план на **община Шумен** дава основание за формулиране на следните основни **изводи и констатации**:

- планът е ориентиран към осигуряване на устройствени условия за **екологосъобразно развитие** на общинската територия;
- предвидените с ОУПО **устройство зони** по функционалното си съдържание и режимите (правила и нормативи) за устройство и застрояване са насочени към формиране на добре организирана и хармонично изградена урбанизирана среда и висококатегорийна среда за обитаване и в този смисъл са в унисон с целите на националната екологична политика;
- възприетото в ОУПО **зониране на земеделските територии** и устройствените им режими не създава опасност за негативно въздействие върху околната среда;
- предвиденото с ОУПО **запазване на горските територии** без право на промяна на предназначението им се оценява като благоприятно за околната среда;
- запазване предназначението на всички съществуващи **водни пощи и течения** и недопускането на тяхната промяна е с положителен знак по отношение въздействието върху околната среда;

- **защитените зони от Натура 2000** получават режим на особена териториално-устройствена защита по чл. 10, ал. 2 на Закона за устройство на територията;
- **заложените в ОУПО ландшафтно-устройствени мероприятия**, както и предвидената рекултивация на бившите депа за отпадъци и други нарушени терени ще имат безспорно положително въздействие върху качествата на околната среда;
- **предвиждането на ОУПО за опазване и социализация на недвижимото културно наследство** и за развитието на различни форми на туризъм чрез създаването на съответстваща инфраструктура, не е свързано с рискове за околната среда;
- **предвиждането на ОУПО за развитие и усъвършенстване на общинската пътна мрежа** ще създаде условия за рационализиране на междуобщинския автомобилен трафик, респ. намаляване на сумарната транспортна работа, както и намаляване на шумовото въздействие върху хората, което следва да се оценява като благоприятно за околната среда;
- **проектните предвиждания за по-нататъшно развитие и доизграждане на мрежите и съоръженията на системите на техническата инфраструктура** се очаква да окажат подчертано положително въздействие върху околната среда и пестеливо отношение към ресурса „вода“;
- **предвижданията на ОУПО относно ограничаване на вредните въздействия от предвидимите природни бедствия** са с очаквано положителни въздействие върху околната среда.

Оценката на въздействието върху околната среда на **община ШУМЕН** от предвижданията на плана са както следва:

- **за опазване на атмосферния въздух** планът ще допринесе чрез предвижданията за подобряване на пътната инфраструктура, на инженерните мрежи, вкл. развитие на газопреносна мрежа, както и от създаването на устройствени условия за териториално концентриране на производствени, складови и обслужващи дейности;
- **за опазване на водите и водните площи** се предвижда доразвитие и доизграждане на мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура – водопроводни и канализационни мрежи, пречиствателни станции за питейни и отпадъчни води, учредяване на санитарно-охранителни зони около водоизточници, предпазване от замърсяване на подземните водни тела; съхраняване на водните площи като физическа и природна структура на територията;
- **за опазване на биоразнообразието и защитените зони** се предвижда респектиране границите на съответната защитена зона; въвеждане на устройствени правила само по отношение на вече урбанизирани територии или участъците от тях с много висока концентрация на поземлени имоти с вече променено предназначение; защита на бреговите озеленени територии по протежение на естествените водни течения; максимално запазване на естествените и изкуствени залесявания;
- **за опазване на ландшафта** се предвижда запазване на относителния дял на генетично устойчивите ландшафти, чрез предвидени рекултивации на всички нарушени терени, запазване на ценните елементи на природния ландшафт, благоустрояване на селищните територии;
- по отношение на **туристическата инфраструктура** планът предвижда респектиране на поемната способност на рекреационните ресурси;
- по отношение на **недвижимото културно наследство** са въведени устройствени режими за опазването и социализирането им, които не носят никакви рискове за околната среда.

Във връзка с някои идентифицирани негативни въздействия при реализацията на ОУПО в Доклада за оценка на въздействието върху предмета и целите на опазване в защитените зони са препоръчани и описани смекчаващи мерки за предотвратяване на неблагоприятното им въздействие върху защитените зони от Натура 2000.

В заключение, авторският колектив, разработил Доклада за Екологична Оценка предлага на Експертния Екологичен Съвет към **РИОСВ-Шумен** да приеме следното решение:

СЪГЛАСУВА

предварителния проект на Общ Устройствен План /ОУП/ на община Шумен и разрешава преминаване към разработването на Окончателния проект, като при съставянето му се вземат в предвид и се отразят направените в Екологичната оценка и Оценката за въздействие върху предмета и целите на опазване в защитените зони анализи за състоянието на околната среда, синтеза на съществуващите и очаквани проблеми и мерките, предложени за преодоляването им.

*** *** ***

Приложение: 1. Опорен план

2. Общ устройствен план – проектни предвиждания